N:o 2. Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Expedition: HUSS & BEER. Stockholm den 15 Januari 1885. Pris: Helt år 6 kr. Halft år 4 kr. Lösn:r 30 öre. Annonspris 20 öre petitrad. Årg. 5.

Cherubini.

Då Cherubinis opera »Vattendragaren» står upptagen på vår operarepertoar för denna spelterminn, anse vi återgifvandet af den berömde tonsättarens bild och lefnadshistoria vara på sin plats i denna tidning, helst som han torde vara föga bekant för den musikaliska allmänheten, som sällan har tillfälle att göra bekantskap med hans verk, af hvilka de förträffliga ouverturerna till »Vattendragaren», »Anacreon», »Medea» m. fl. äro nästan de enda, som i vår tid göra hans namn ihågkommet. Förutom dessa är det knappast något mer än hans härliga »Requiem», som är allmännare bekant, jemte en och annan aria ur någon af hans operor, hvilken stundom hittar vägen till konsertprogrammen. Af Cherubinis operor äro hans mästerverk »Vattendragaren» den enda, som ännu bibehåller sin dragningskraft öfverallt; också utmärker sig denna framför hans andra sceniska verk genom en god libretto och sköna, fängslande melodier, genom den ädla anda som genomgår såväl texten som den dramatiska musiken. Här i Stockholm gafs operan första gången d. 2 dec. 1803 på teatern i Arsenalen och från 1805 i operahuset. Återupptagandet i dessa dagar är ett lyckligt val af Kgl. teaterstyrelsen under en tid, då den genom triviala och frivola offenbachiader förskämda smaken kan behöfva renas genom ett populärt verk af så stort musikaliskt-dramatiskt värde som »Vattendragaren». Maria Luigi Zenobio Carlo Salvatore Cherubini var född i Florens d. 14 Sept. 1760. Hans första lärare var hans fader, ackompagnatör vid Pergola-teatern, och sedan studerade han musiken under ledning af B. och A. Felici, Bizarri och Castrucci. På storhertigens af Toscana (sedermera kejsar Leopold II:s) bekostnad sändes han 1777 till Bologna, der han under Sartis ledning fick lära känna Palestrinas och andra gamla mästares arbeten. Till 1779 skref han endast kyrkomusik men beträdde med »Quinto Fabio» operans område. Sedan han med denna debuterat i Alessandria följde snart derefter: »Armida» (Florens 1782), »Adriano in Siria», »Il Messenzio», »Lo sposo di tre» (Venedig 1783), »Idalide», »Alessandro nell' Indie» (Mantua 1784). Han begaf sig 1784 till London, der han skref »La finta principessa» och »Giulio Sabino» samt erhöll befattning som Kgl. hofkomponist. Hans rykte stod nu högt, och äfven i Paris, der han först vistades 1787, vann han stort erkännande. I Turin skref han 1787—88 »Ifigenia in Aulide» och bosatte sig samma år i Paris. Striden mellan Gluckister och Piccinister i denna stad kunde ej annat än inverka på en man med Cherubinis begåfning; äfven Haydn torde vid denna tid haft inflytande på honom. Han vände sig nu emellertid ifrån den lätta italienska stilen. Den första operan i hans nya kompositionsstil var »Demophoon», som gafs i Paris 1788, men som ej gjorde någon lycka. Deremot framkallade hans »Lodoïska»

(1791) en utomordentlig entusiasm. På denna följde »Elisa» (1794), »Médée» (1797), »L'hotellerie portugaise» (1798), »Les deux Journées» (»Vattendragaren», 1800), »Anacreon» (1803) och »Achille à Scyros» (1804). Alla dessa verk, med undantag af »Demophoon», som var skrifven för stora operan, gåfvos på Théâtre Feydeau, der han blef musikdirigent 1789. Vid grundandet af konservatoriet i Paris 1795 blef han en af dess inspektörer. Andra utmärkelser gingo honom förbi, och stora operans portar voro stängda för honom, emedan Napoleon, som steg allt högre i makt, ej var honom bevågen. Han hade tadlat den store generalen för hans musikaliska smak, och detta kunde kejsaren ej förlåta honom. 1805 blef Cherubini anmodad att skrifva en opera för Wien. Han reste dit och satte der först upp sin »Lodoiska», hvarefter i Febr. 1806 »Faniska» gick öfver scenen på Kärnthner-Thor-teatern, ett verk som väckte Haydns och Beethovens stora bifall. Händelsen förde honom under hans vistelse i Wien detta år tillsammans med Napoleon, som befalde honom till Schönbrunn att dirigera hofkonserterna; han var dock fortfarande i onåd. Återkommen till Paris sökte han att med »Pygmalion» vinna kejsarens ynnest men lyckades ej i någon högre grad förvärfva sig denna. Misslynt öfver att vara så tillbakasatt framför sina mera ytliga landsmän Paesiello och Paër, drog han sig då undan till prinsens af Chimay slott, der han sysselsatte sig med botaniska studier. En tillfällighet bragte honom på andra tankar. I Chimey skulle en kyrka invigas, och Cherubini blef med anledning deraf uppmanad att skrifva en messa. Den härliga messan i F. var frukten af detta arbete, och dermed beträdde han åter ett område, som han sedan länge hade öfvergifvit. Sin verksamhet för scenen uppgaf han derföre ej. Sålunda skref han efter denna tid »Les Abencerrages» (gifven 1813 på stora operan utan framgång), »Blanche de Provence» (1821) och sitt största verk »Ali Baba» (1833) samt ett par andra operor. Den framgång hans messa vann, äfven i utlandet, bestämde honom för att koncentrera sin kraft på andra områden än operans. 1816 erhöll han plats som superintendent vid kgl. slottskapellet och skref sedan flitigt messor och motetter för detta. Samma år blef han professor i komposition och 1821 direktör för konservatoriet, hvilket först under hans kraftiga (stundom småaktigt noggranna) styrelse återupprättades efter sitt förfall och höjde sig till sin nuvarande stora rang. I början af år 1842 nedlade han sina befattningar och afled samma år d. 15 Mars i Paris.

En egenhändig titelkatalog öfver Cherubinis verk utgafs 1847. Denna upptager 13 italienska och 16 franska operor, 11 stora messor, 2 requiems, 1 ouverture, 1 symfoni, 6 stråkqvartetter, 1 qvintett, 6 pianosonater, en stor fantasi för piano, en stor mängd kyrkokompositioner, sånger m. m.

Till denna lefvernesbeskrifning vilja vi ytterligare efter en engelsk författare, som skrifvit om Cherubini och hans verk, foga några ord om första uppförandet af »Vattendragaren» och bedömandet af denna opera.

Den 16 jan. 1800 gafs Cherubinis mästerverk »Les deux Journées ou le porteur d'eau» på Théâtre Faydeau för första gången och inför Paris' förnämsta musikkännare. Såsom när »Lodoïska» gafs, reste sig publiken upp och applåderade hvarje nummer. Tvåhundra representationer kunde ej mätta parisarnes entusiasm. I Berlin och Frankfurt helsades operan med stort bifall. Riehl kallar denna opera »en dramatiserad sinnesrörelse». Melodien är hänförande ehuru förenad med det största kontrapunktiska vetande, under det rikedomen i instrumentationen kan jemföras med en tafla af Paul Veronese. »Säkerligen», yttrar Arnold, »är denna opera en af de bästa semiseriaoperor, som någonsin skrifvits. Ämnet är intressant, behandlingen deraf god och musiken oförliknelig.» Några af Cherubinis vänner ville att han skulle dedicera partituret till Haydn, men med sin vanliga blygsamhet svarade han: »Nej, ännu har jag ej skrifvit något, som är denne mästare värdigt.» Operan dedicerades till kompositören Gossec, hans medinspektör öfver konservatoriet. Libretton af Bouilly fann man då så intressant, att Göthe ansåg den för modellen till en opera comique, och den musikaliska kompositionen befanns innehålla så många vackra och mästerliga saker, att den blef räknad till de klassiska musikverken. I Tyskland mottogs Cherubinis verk med sådan beundran, att de största mästarne der ej höllo sig för goda att studera det. Beethoven säges sålunda haft denna opera liggande framme på sitt bord och Weber intygar, sedan han hade hört »Vattendragaren» i München, att denna opera är ett verkligt dramatiskt och klassiskt verk.

En närmare redogörelse för operans musikaliska innehåll kräfver en särskild uppsats. Vi vilja endast påpeka den bekanta finalen i 1:a akten. När denna första gången hördes från scenen, hade publikens entusiasm inga gränser. När ridån gick ned efter slutet af första representationen, skyndade eleverna vid konservatoriet, intagna af beundran och tillgifvenhet för sin mästare, ned i orkestern och gratulerade honom under lifliga bifallsyttringar. Den största hyllning som bereddes Cherubini denna afton var dock den, då Grétry, hvilken ej brukade tycka om någon annan musik än sin egen, ställde sig i spetsen för de förnämsta kompositörer som då funnos i Paris — Martini, D'Alayrac, Gossec, Lesueur, Méhul — och tillsammans med dem efter operans slut gick att lyckönska kompositören till »Vattendragaren».

H.

Konservatism eller liberalism?

I.

Undertecknad yttrade för en tid sedan i någon recension, att vårt land i musik som andra stycken hör till de mest konservativa i verlden. Redan förr har ofta händt att något mera frimodigt yttrande från min sida renderat mig diverse anonyma bref; så ock nu. Jag ser deri ingenting ondt; ty ehuru jag naturligtvis i dylika bref alltid får dugtigt med ovett, så gläder det mig ändå uppriktigt att mina blygsamma brandfacklor tagit eld i en och annan murken fördom.

Men anonyma bref ha nu en gång den olägenheten med sig, att endast deras destinationsort är bekant, men icke utgångspunkten, och att det således är omöjligt att låta huggen gå tillbaka, vare sig nu de varit husarhugg eller af något annat slag. Ett försvar för det omtvistade yttrandet har således icke häller någon möjlighet att antaga privat form. Det måste då antaga en offentlig, så mycket hällre som ju sjelfva yttrandet var offentligt.

Jag kunde då börja med att bevisa saken aprioriskt. Svenskarne äro en trög nation full af hetsigheter — påstås Ehrensvärd ha sagt (han har nu visserligen icke sagt alldeles så, men det gör detsamma) — och är detta sant framgår redan deraf att vi torde höra till de mera konservativa, ty tröghet och konservatism gå väl oftast hand i hand. Men jag lemnar den aprioriska vägen och beträder hällre den historiska.

Vår musikhistoria begynner först mycket sent och egentligen — åtminstone i någon rikare grad — knappast före Gustaf III:s tidehvarf. Då var det som om den svenska trögheten med ens fått ett anfall af hetsighet, ty nu skapades i en handvändning både en opera och en musikalisk akademi. Den senare fans visserligen i början nästan blott till namnet, och den förra, operan, egde tills vidare endast en liten tid af blomstring, till dess den hardt när förstördes genom Gustaf IV Adolfs vandalism. Men under nämda korta tid kan man icke förebrå densamma konservatism, tvärt om. Gluck, som den tiden var den mest framskridna reformatorn, fick mycket fort fast fot på den nya svenska scenen och gafs så bra, att han sjelf säges ha önskat få se sina operor härstädes. Hans »Orfeus och Eurydice» kom upp redan första året af den nya scenens tillvaro, och hans »Iphigenia i Auliden» redan fyra år efter sitt första uppförande i Paris. Äfven somliga andra märkligare musikaliska företeelser trängde med erkännansvärd raskhet från utlandet in i Sverige. Att Mozarts symfonier gåfvos 1789, Händels Messiaskörer 1786, var väl icke för tidigt, men att Haydns »Skapelsen» kom hit redan 1801 eller två år efter sitt uppförande i Wien, var ju flinkt nog. Lifligheten i den musikaliska kommersen den tiden underhjelptes naturligtvis deraf, att så många utländske musiker hitkallades, af hvilka en

stor del (och framför andra Kraus) stodo på höjden af sin tids konst.

Men taflan är icke i allo lika ljus och hetsighetsnycken varade ej länge. Om Mozarts symfonier gåfvos här redan under hans lifstid, så kommo deremot hans operor hit först öfver 20 år efter hans död (Trollflöjten 1812). Sjelfva Frankrike, som ej var tysk musik synnerligen bevåget (naturl. med undantag af den förfranskade Gluck), hade då längesedan, om ock i stympad gestalt, accepterat både Trollflöjten och Don Juan.

Samma ensidigt franska smak, som visade sig i vår operas första repertoar har bibehållit sig allt sedan. Af tyske kompositörer är Weber den ende (och äfven han blott delvis), som inom loppet af blott några år hittade hit; Friskytten gafs första gången i Berlin 1821, här 1823; hvaremot Oberon fick vänta ända från 1826, då den först uppfördes, till 1858, då den kom hit. Flotow visade sig visserligen rask i vändningarna (Martha reste hit på tre år 1847—50), men hans operor äro ock helt och hållet af fransk turnyr. Deremot fick Czar och timmerman vänta från 1838—43, Fidelio 1805—32 Muntra fruarna 1849—57, Hans Heiling 1833—65 o. s. v. Franska operor åter af mera anslående art kommo i regeln hit på ett par tre år eller föga mera; beviset ligger i följande data: Vattendragaren 1800—03, Hvita frun 1825—27, Alphyddan 1834—37, Fra Diavolo 1830—33, Kronjuvelerna 1841—45, Hugenotterna 1836—42, Profeten 1849—52, Afrikanskan 1865—67, Faust 1859—62, Romeo och Julia 1867—68, Carmen 1875—78, likaså offenbachsoperetterna: Orfeus 1858—60, Sköna Helena 1864—65 o. s. v. Undantag göra dock eget nog just de *mest* epokgörande operorna från århundradets förra del, hvilka sölade längre: Den stumma 1828—36, Tell 1829—56, Robert 1831—39. Med italienska operor har i allmänhet det märkliga förhållandet egt rum, att de tagit vägen hit öfver Paris; först sedan de *der* kommit upp, ha de icke dröjt med att äfven infinna sig hos oss. Så såg Barberaren dagen (i Rom) 1816, kom till Paris 1819 och derpå till oss 1825; andra exempel, med angifvande af de tre betecknande årtalen, äro: Norma 1822—35—41, Kärleksdrycken 1829—39—40, Lucie 1835—39—40, Ernani 1844—46—53, Trubaduren 1853—54—60, Aida 1871—76—80. Äfven detta förhållande röjer, af hvilken dominerande vigt Paris varit för vår operarepertoar.

Men dermed är visserligen blott en vår ensidighet bevisad, men icke vår konservatism i allmänhet. Den senare blir först rätt tydlig, när man betraktar den svenska operans ställning gent emot den mägtigaste och mest genomgripande musikaliska reformrörelsen i detta århundrade, nämligen Wagnerismen, en rörelse om hvilken jag måste vidhålla den åsigten att, vare sig man mer eller mindre gillar eller ogillar den, man likväl är skyldig att *representera* densamma, så sant man vill göra anspråk på att följa med sin tid. Men huru litet vi härutinnan följt med vår tid, visar sig i en förskräckande grad af följande de populäraste wagneroperornas marschroute, antydd genom årtalen för passerandet af en del betecknande städer.

Flygande holländarn: Dresden 1843, Berlin 1844, Weimar 1853, Prag 1857, Wien 1860, München 1868, London 1870, Rotterdam 1870, Stockholm 1872, Philadelphia 1877.

Lohengrin: Weimar 1850, Leipzig 1854, Riga och Prag 1855, München och Wien 1858, Berlin 1859, Milano, London och Petersburg 1868, Brüssel och Köbenhavn 1870, Bologna och New-York 1871, Bern 1873, Stockholm 1874, Boston 1875.

Tannhäuser: Dresden 1845, Weimar 1848, Leipzig, Riga, Köln, Prag etc. 1853, Reval, Rostock etc. 1854, Karlsruhe, Zürich, München 1855, Berlin 1856, Wien 1857, Paris 1861, Haag 1870, Bologna 1872, Brüssel 1873, Köbenhavn 1875, Moskva 1877, Stockholm 1878.

Meistersinger är också gifven på de flesta ställen, men har *ännu* icke hunnit till Stockholm.

Nu frågas: Då århundradets märkligaste reformoperor upptagits i alla tyska stater samt i Österrike, England, Holland, de flesta äfven i Ryssland, Italien, Belgien, Danmark, Schweiz samt äfven delvis i Amerika eller Frankrike *förr* än i Sverige — månne man då ej har skäl att påstå det vårt land hör musikaliskt till de mest konservativa i verlden (ty naturligtvis har jag menat den musikaliskt *civiliserade* verlden och visserligen icke tänkt på Kongoområdet, Patagonien eller Siam)?

I en följande uppsats skall jag söka uppvisa detsamma från en helt annan synpunkt. *A. L.*

Beethovens 9:de Symfoni.

Efter Rich. Wagners program.

Första satsen. En storslaget uppfattad kamp mellan den efter glädjen törstande själen och trycket af den fiendtliga makt, som ställer sig mellan oss och jordlifvets lycka, synes ligga till grund för denna första sats. Det stora hufvudtemat, som naket och kraftigt träder fram likasom ur en dystert höljande slöja, kunde i hela tondiktens anda kanske betecknande nog öfversättas med Goethes ord:

»Entbehren sollst du; — Solls entbehren.»

Gent emot denne mäktige fiende finna vi ett ädelt trots, en manlig energisk motståndskraft, som intill midten af satsen ökas till öppen strid med motståndaren, i hvilken strid vi tycka oss se två mäktiga kämpar, som bägge oöfvervunna åter träda tillbaka. Vid en och annan ljusglimt äro vi i stånd att känna det vemodigt ljufva leendet af lyckan, som synes söka oss, som vi kämpa för att få ega och som denne egenmäktige fiende hindrar oss från att nå, denne fiende, som kringskyggar oss med sina väldiga vingar, så att sjelfva åsynen af lyckan betages oss, så att vi sjunka tillbaka i en mörk förkrosselse, ur hvilken vi åter måste höja oss till trotsigt motstånd, till ny strid mot den glädjeröfvande dämonen. Således bilda makt, motstånd, stridslystnad, längtan, hopp, ett nästan uppnådt mål, nytt försvinnande, nytt sökande och nya strider elementerna till den rastlösa rörelsen i denna underbara tondikt, en rörelse som dock sjunker ned till ett fortfarande tillstånd af fullständig glädjelöshet . . . Mot slutet af satsen synes denna glädjelösa stämning antaga kämpelika dimensioner och omringa allt för att i fruktansvärdt upphöjdt majestät taga i besittning denna verlden, som Gud skapat — till glädje.

Andra satsen. En vild lust griper oss straxt vid de första rytmerna i denna sats; en ny verld, i hvilken vi träda in, af hvilken vi ryckas med i yrsel, till bedöfning. Det är som om vi, drifna af förtviflan, frukta för den, för att under rastlösa ansträngningar jaga mot en ny obekant lycka, då den gamla, som strålade öfver oss med sitt forna leende, synes oss bortryckt och förlorad . . . När mellersta partiet i satsen träder in, öppnar sig plötsligen för oss en af dessa scener, fulla af jordisk lust och jublande fröjd: en viss saftig glädtighet finner uttryck i dessa enkla ofta upprepade tema.

Men vi äro ej stämda att erkänna en så trångt begränsad munterhet såsom målet för vår rastlösa jagt efter lycka och den ädlaste glädje; vår syn på denna scen förtages oss, vi vända oss bort ånyo för att öfverlemna oss åt denna rastlösa trängtan, som oupphörligt jagar oss till förtviflan, för att uppspåra lyckan. Ack, på detta sätt vinna vi den icke! Ty vi blifva tvärtemot i slutet af satsen endast drifna hän till den scen af gladt välbefinnande, som vi redan tidigt mötte, och som vi denna gång, så fort vi känna igen den, med feberaktig hast stöta ifrån oss.

Tredje satsen. Hur helt annorlunda tala ej dessa toner till vårt hjerta. Hur rent, hur himmelskt mildt upplösa de ej den trotsighet, den vilda trängtan, hvari den till förtviflan ängslade själen befinner sig, och stämmer den till veka, vemodiga känslor. Det är som om minnet vaknade, minnet af en ren lycka, som vi förr njutit. Med detta minne återkommer den ljufva längtan, som så skönt uttalas i andra temat af denna sats. Det är som om en älskogslängtan gifver svar på de förhoppningar, som väcktes i det bebådande, mildt lugnande 1:a temat, blott denna gång i ännu rikare utsmyckning af uttrycket, så att det är som om kärlek och hopp slingra sig om hvarandra för att åter med mildhet bemäktiga sig vår marterade själ:

Det ännu suckande hjertat vill med svagt motstånd hålla dem ifrån sig, men kärlekens och hoppets makt är starkare än vårt trots, som icke längre håller stånd; vi måste till slut kasta oss i armarna på detta sändebud från den rena lyckan.

Det sårade hjertat tyckes lefva upp igen, få nya krafter, nytt mod, såsom vi tycka oss höra i de nästan triumferande gångarne mot slutet af satsen.

Men ännu är upphöjelsen ej fullständig, ännu varar inflytelsen af de genomlefvade stormarna. Men för hvarje tecken till den gamla smärtan möter också genast lugnande denna hulda trollmakt, för hvilken ovädret slutligen drager bort liksom under allt svagare och mera aflägsna kornblixtar.

Fjerde satsen. Öfvergången från tredje till fjerde satsen begynner likasom med ett gällt skri. Med denna början af sista satsen antager Beethovens musik afgjordt en mera talande karaktär; den öfvergifver den i de tre första satserna fasthållna karaktären af ren instrumentalmusik, som yttrar sig i det oändliga och obestämda uttrycket. Fortsättningen af den musikaliska dikten skrider mot ett afgörande, ett afgörande, som endast kan finna sitt uttryck i det menskliga språket. Beundransvärdt är det sätt, hvarpå mästaren i det gripande recitativet af instrumentalbasarna förbereder denna anslutning af språk och menniskoröster, så att man känner dem såsom en nödvändighet. Detta recitativ, som nästan öfverskrider gränserna för den absoluta musiken, träder likasom med ett kraftigt känslorikt tal fram till de andra instrumenten och fordrar en afgörelse, går sjelft slutligen öfver till ett sångtema, som med sitt källsprång af enkel, festlig glädje rycker de andra instrumenten med sig och så sväller upp till en väldig höjd. Det synes här, som om det sista försöket var gjordt att genom instrumentalmusik allena uttrycka en säker, fast begränsad och orubblig lycka; det obändiga elementet tycktes emellertid ej hafva egnat sig till denna begränsning. Som en brusande ocean skummar det fram, sjunker tillbaka igen, och ännu starkare än förut tränger det vilda kaotiska skriket af otillfredsställd lidelse till vårt öra. — Då träder en mensklig stämma med språkets säkra, klara uttryck upp mot instrumentens brus, och vi äro ej ense med oss sjelfva hvad vi mest skola beundra hos mästaren, hans dristiga idé eller den stora naiviteten, då han låter denna menniskoröst tillropa instrumenten: »I vänner, ej mer dessa toner! Låtom oss uppstämma angenämare och fröjdefullare!» Med dessa ord faller det ljus in i kaos, ett bestämdt, säkert uttryck är funnet, i hvilket vi, ledda af det beherskande elementet i instrumentalmusiken, klart och tydligt nu kunna höra hvad som der uttalas och hvad der för den tillbakahållna sträfvan mot glädjen må uppenbara sig som den högsta omistliga lyckan.

»Glädje, sköna himlaljusning,
Dotter af Elysium,
Vi beträda i berusning,
Himmelska, din helgedom.»
o. s. v.

Modfulla, krigiska toner närma sig; vi tycka oss höra en skara ynglingar nalkas. Deras hjeltemod har sitt uttryck i orden:

»Gladt, som uppå himmelsfälten
Dina solar ila fram,
Löpen banan, lyckosam,
Bröder, som till seger hjelten!»

Det kommer liksom till en liflig strid, hvilken ensamt uttryckes af instrumenten; vi se de unga männen modigt kasta sig in i striden, hvars segerlön glädjen skall blifva. Segern, som vi ej betvifflade, är vunnen: alla kraftansträngningar lönas med ett leende af glädjen, som utbryter i jubel öfver vissheten om nyvunnen lycka. Från det fulla bröstet tränger sig nu fram den högsta glädje, uttrycket för allmän menniskokärlek; i upphöjd hänförelse vända vi oss från hela menniskoslägtets omfamnande till naturens store skapare, hvars saliggörande närvaro vi förkunna med klart medvetande, ja — som vi i ett ögonblick af upphöjd exstas tro oss se genom eterns delade vågor:

»Er vårt famntag myriader!
Denna kyss åt verldarna
Bröder, ofvan stjernorna
Tronar ju en huldrik fader!»

Ett ord om offenbachiaden.

Mot den simpla operettgenre, som fått namn efter sin skapare Jaques Offenbach, ha vi alltid i denna tidnings spalter uttalat vårt ogillande, om än äfven i denna genre qvickheten och talangen någon gång kan sätta bristerna i skuggan. Det kan ej annat än glädja oss att finna vår åsigt häruti delas af en så framstående teaterman, som direktör L. Josephson, hvilken i tidningen Figaro uttalat sig i detta ämne, och vi tillåta oss derför att från denna tidning låna ett utdrag ur direktör Josephsons uppsats, hvari han yttrar följande:

»De mindre konstnärligt anlagda skådespelarne i vår tid hafva i sin egen oginhet mot de höga och svåra uppgifterna ett skäl att söka i den fiende som den moderna burleska komiska operetten påtrugat dem till umgänge. Det är en buse som under de sista femton åren totalt förvildat begreppet komik. Det som förr kallades qvickt och roligt blef nu dumdristigt och fånigt. Och publiken blef också förvildad, flinade åt gycklaren och glömde med honom att Holberg var både qvickare och roligare. Grimasen efterträdde mimiken, saturnalierna det glada skämtet. Huru många af våra skådespelare, utrustade med präktiga, naturliga gåfvor för det komiska, karaktersskådespelare inom det gladas gebit, hafva icke under de der operetternas glanstid gått till grund, derför att de, föraktande den stora mödan att hinna konstens stora mål genom värdiga uppgifter i de klassiska och fina moderna lustspelen, girigt kastade sina begärliga blickar efter de beqväma men maskfrätna lagrar som vinkade dem i de s. k. glada rollerna i exempelvis den frivola operetten? Der kunde deras råa begär att öfverdrifva sjelfva öfverdriften tolereras, med de goda komiska rollerna hade de ju försökt det samma men naturligtvis misslyckats. De hade velat förbättra de stores intentioner, det gick inte — då togo de sig för att försämra de svages tarfliga produkter, och det bar sig. Faran hade icke varit så stor, om dessa konstnärer hade egt så mycken karakter, att de under utöfvandet af sina pajazzo-upptåg hade längtat en och annan gång tillbaka till den friska källans språng; men lättheten i att vinna den stora massans skränande bifall för godtköpspris hade gjort dem så förtroliga med det beqväma i deras ställning, att all högre konstnärlig ambition, all lyftning merendels gått förlorad. En utmärkt komiker, Lesueur, en gång en af Gymnase-teaterns i Paris starkaste magneter, som beredt generationer högtider af sann njutning genom sina ypperliga framställningar i goda komiska roller, lät bedåra sig af de ystra operetternas och de galna féeriernas framgång, lyssnade på de stora anbuden, öfvergick till denna genre, blef pajazzo, roade en tid, försämrade sig märkbart, blef utskrattad, hånad, glömdes och blef sinnesrubbad af grämelse öfver sin villfarelse. Jag har sett honom i hans glans och hans förnedring. Nog måtte det vara angenämare att heta Scapin, Jakob von Tyboe och Herrman von Bremen än Maduros Colorados, Kör-i-vindski eller Don Kukeliku.

Nog måtte det vara angenämare att vara ett tänkande väsen än en guttaperkagubbe i en leksaksdosa?

Må vi här i landet glädja oss åt, att ur Dunkaschin ha trollat fram en Thegerström. De lättvunna framgångarne för komikern i de moderna operetterna — han behöfver knappt vara sångare — har naturligtvis gjort honom ointresserad för uppgifter i Holbergs stil, och derför lider konsten och teatern stor skada. Men derför vore det icke rådligt eller klokt att bannlysa den moderna komiska operan från scenen, den har midt ibland högar af smuts visat prof på ädel metall, om också litet anfrätt af tidens röta, och hvarje tid skall förevisa sina produkter inom alla områden och framför allt inom konstens. Man bedrar sig om man tror sig kunna hoppa öfver något af hvad som rör sig framåt med tidens ström, man måste följa med, till och med den dåliga litteraturen. Hur skulle man annars kunna öfvertygas att den vore dålig? — Hvad den moderna komiska operetten beträffar, så har, Gud vare lof, en reaktion redan inträdt. Den råa och idiotiska genren är redan urmodig, de fina sederna i god musikalisk form begynna återvända, om man också här och der ännu märker ett afglömdt sprattlande cancan-ben under den oklanderliga silkestrikån.»

Den moderna lättfärdiga operan är, gudnås! oftast en skampåle, vid hvilken man fastspikar sina öron för att visa ansigtet för mängden. MOSER.

FÖLJETONG.

Beethovens ende lärjunge.

Af *Ludw. Nohl.*

(Forts.)

Om sättet för hans undervisning få vi lära åtskilligt af Ries. — »När Beethoven gaf mig lektion», berättar han, »var han, jag kan väl säga tvärt emot sin natur, märkvärdigt tålig. Detta liksom hans endast med få afbrott mot mig visade vänlighet får jag väl till största delen tillskrifva hans stora tillgifvenhet för min far. Så lät han mig ofta upprepa en sak tio gånger, ja till och med oftare. I F-dur-variationerna, tillegnade furstinnan Odescalchi, har jag fått nästan helt och hållet upprepa de sista adagiovariationerna sjutton gånger. Uttrycket i den lilla kadensen blef han aldrig nöjd med, ehuru jag tror att jag spelade den lika bra som han. Jag fick denna dag nära två timmars lektion. När jag i en passage förfelade något eller slog an falskt saker som han ville ha riktigt »noga framhållna», så sade han sällan något. Men om jag lät något felas i sjelfva uttrycket, i crescendon o. s. v. eller i afseende på styckets karaktär, då blef han förargad, emedan, som han sade, det förstnämda var en tillfällighet men det andra var brist på kunskap, känsla eller uppmärksamhet. Det första hände ofta honom sjelf, till och med när han spelade offentligt.» Karl Czerny, som äfven någon tid tagit undervisning af Beethoven, berättar emellertid om Ries, att han spelat med färdighet och rent men kallt; och just i uttrycket, i känslan var Beethoven sjelf oupphunnen med sin oändliga rikedom, sitt omätliga djup.

I detta afseende berättar oss Ries en anekdot. Han skulle en afton, det måtte ha varit på våren 1803, hos den rike och präktige grefve Browne, som var en af Beethovens splendidaste gynnare, spela violinsonaten op. 23. Då mästaren sjelf befann sig i sällskapet och Ries aldrig hade öfvat stycket med honom, så förklarade sig Ries beredd att spela hvad som helst annat utom denna sonat. Man vände sig till Beethoven, som slutligen sade: »Nå, ni skall väl inte spela den så illa, att inte jag kan höra på den.» Så måste Ries sätta sig till pianot. Beethoven vände noterna, såsom han brukade. Vid ett språng med venstra handen, då en ton skulle slås an forte, kom Ries på tangenten bredvid, hvarvid Beethoven sakta knackade honom i hufvudet med fingern, hvilket furstinnan Lichtenstein, som satt midt emot, stödd mot pianot, leende bemärkte. Efter styckets slut sade Beethoven:

»Rätt bra, ni behöfver ej först lära sonaten hos mig. Fingern skulle endast bevitna för er min uppmärksamhet.»

Sedan måste Beethoven sjelf spela och valde D-mollsonaten, som nyss blifvit utgifven.* Furstinnan, som väntade för att se om inte Beethoven också skulle slå miste, ställde sig bakom hans stol, och Ries vände bladen. Vid öfvergången från 53:e takten till den 54:e gjorde Beethoven verkligen också ett fel, ty i stället att gå nedåt med 2 och 2 åttondelsnoter slog han fjerdedelar, alltså ett par noter på en gång. Furstinnan gaf honom då några slag på hufvudet och sade:

»När lärjungen får ett finger för det han förfelar en ton, så måste mästaren vid större fel straffas med hela handen.»

Alla skrattade, Beethoven först och främst. Han började nu på nytt och spelade underskönt. Isynnerhet föredrog han det själfulla adagiot oefterhärmligt.

»Vid många tillfällen bevisade han mig ett verkligen faderligt deltagande», säger Ries. Så rekommenderade han honom genom bref såsom klaverspelare sommaren 1802 just hos denne samme grefve Browne. »Det står i detta, att han måste ge er i förskott 50 dukater till er ekipering; detta är en nödvändighet, som han ej kan bli stött öfver», skrifver han derjemte. »Förebråelser måste jag dock göra er öfver att ni på så lång tid ej vändt er till mig. Är jag ej er sanne vän? Hvarför döljer ni för mig ert behof? Ingen af mina vänner får lida nöd, så länge jag sjelf eger någonting. Jag skulle långt före detta ha skickat er en liten summa, om jag ej hoppats på Browne. Lyckas ej detta, så vänd er genast till er vän Beethoven». Ett liknande bevis på hans goda hjerta lemnar ett litet bref till samma furstinna Lichtenstein, då Ries om hösten 1805 skulle fullgöra sin militära tjenstepligt hos fransmännen i sin fädernestad Bonn. »Förlåt, högborna furstinna, om ni genom öfverbringaren häraf kanske råkar i en oangenäm förvåning», skrifver han. »Den stackars Ries, min elev, måste i detta olycksaliga krig taga musköten på axeln och nödgas i egenskap af främling redan om ett par dagar begifva sig härifrån. Han eger intet, rakt intet, och måste göra en lång resa. Möjligheten att gifva en konsert är honom genom dessa omständigheter helt och hållet afskuren, han måste taga sin tillflykt till välgörenheten. Jag rekommenderar honom hos er, jag vet ni förlåter mig detta steg. Endast i yttersta nöd kan en hederlig menniska taga sin tillflykt till sådana medel. I förlitande på edert öfverseende sänder jag till eder den olycklige, för att hans omständigheter må kunna i någon mån förbättras, han måste taga sin tillflykt till alla som känna honom.

Med djupaste vördnad

L. van Beethoven.

Detta bref, som så tydligt vitnar om Beethovens ädla tänkesätt, blef till hans stora harm aldrig aflemnadt. Men Ries har till bevis på Beethovens vänskap för honom bevarat det på ett litet snedt qvartark skrifna originalet och meddelat detta i sina »biografiska notiser» af 1838, hvilkas offentliggörande han dock ej upplefde.

(Slut i nästa n:r.)

* D-moll sonaten op. 31 n:o 2 är enl. Mühlbrechts biografi och opusförteckning komponerad 1802 och utgifven 1804.

»Gloria.»

I den pristäflan öfver detta ämne, som förra året utställdes af signaturen —*t*, hafva deltagit ej mindre än tio insändare. Bland dem har den af Red. utsedda juryn — bestående af musikdirektörerna hrr C. R. Humbla, t. f. organist i Katharina, Aug. Lagergren, orgellärare vid musikkonservatoriet, samt Johan Lindegren, utnämd kantor i Storkyrkan — enhälligt tillerkänt priset åt nr 8, som å den kompositionen medföljande namnsedeln kallat sig C. Hess. Vid namnsedelns öppnande befans att kompositören dels fortfarande önskar förblifva anonym, dels ej vill för egen del mottaga priset, 25 kr., utan anhåller att detsamma måtte anslås till ny täflan i något kyrkomusikaliskt ämne, hvarvid han förslagsvis nämner ett förkortadt »Kyrie», eller »Herren vare med eder», eller »Amen».

I sammanhang med detta tillkännagifvande vill Red. nämna, att hon dessutom från två insändare fått mottaga förslag till sådana ändringar af sista frasen i det nu brukliga Gloria, hvarigenom dess öfverklagade mollkarakter skulle försvinna. Den ene föreslår att rycka upp hela sista frasen, den andre blott de två sista tonerna en hel ters högre, hvarigenom satsen skulle sluta i dur i st. f. moll. Med g-durs förteckning skulle alltså frasen »Menniskorna en god vilja» få antingen följande tonföljd: a g fiss g e fiss g a g, eller ock följande: c h a g a h a g. — Se vidare »Insändt».

Musikpressen.

På *Huss & Beers* förlag ha utkommit ett par häften, som genast genom sin eleganta utrustning ådrager sig uppmärksamhet, nämligen för basröster: Mein Königreich, tillegnad furst Wilhelm Zu Wied och »Ob sie wohl kommen wird, tillegnad kronprins Gustaf; båda sångerna så väl vackra som lätta att utföra. Af pianosaker har från detta förlag utgått 2 nya samlingar, med 2 häften hvardera, af Emil Sjögren: På Vandring 6 fantasistycken, tillegnade Peder Lange-Müller, och 6 Novelletter tillegnade herr Carl Bodach. Sjögrens tonsättningar äro väl bekanta för sina originela tankar och harmonier, och man känner äfven i dessa häften igen den allt mer värderade komponisten. Den första samlingen innehåller högst stämningsfulla naturmålningar af romantisk-mystisk karaktär såsom »I skogen», »Aftonstämning», af glad och frisk natur såsom »Morgonvandring», »I bykrogen». I tekniskt hänseende fordra dessa pianostycken liksom komponistens »Erotikon» en routinerad pianist för att rätt återgifvas. — Rappelle-toi! polka de salon pour Piano par Claire är en liflig och brillant pjes af medelsvår grad. Med Fyra Pianostycken, tillegnade Anton Kull, har Ludvig Norman gifvit oss en vacker jul- eller rättare nyårsgåfva, ty detta hans verk — likasom

ofvannämda nyheter — hafva i början af detta år utkommit i musikhandeln. Dessa stycken, karakteristiska utan att dock hafva några karakteriska öfverskrifter, äro, såsom alla Normans tondikter gedigna till form och innehåll men besitta tillika egenskapen af större lättfattlighet och förete inga tekniska svårigheter af betydenhet, hvarför dessa vackra tondikter helt visst kunna påräkna en stor publik. Saker af sådant värde böra till den musikaliska smakens odling hos våra pianister vinna stor spridning. Häftet, som bär opustalet 56, kostar 1 kr. 50 öre.

Vi nämde som hastigast i förra numret af denna tidning, att ett nytt häfte af Kjerulfs sånger, band III b utkommit på Abr. Hirschs förlag och vilja återkomma till detsamma, såsom ett verk, det der förtjenar att närmare påpekas. Med detta häfte förmoda vi att samlingen af Kjerulfs sånger, utgifna på Hirschs musikförlag, är afslutad. I denna förläggarens efterskörd på det rika fältet sågo vi endast en gammal bekant af de mera kända och sjungna sångerna: »Du kommer», de öfriga hafva ej så allmänt varit kända, emedan de förut endast utgifvits af en dansk förläggare; bland de 8 i detta häfte utgifna sångerna är dock flertalet af sådant värde, att ingen som eger föregående delar af Kjerulfs sånger och visor bör försumma att komplettera denna rika sångskatt med detta häfte. Detsamma innehåller: »Hvad har jeg vel Andet villet» (Chr. Winther), »Ved Sundet» (J. S. Welhaven), »Du kommer» (C. Ploug), »Ved afskeden» (Th. Kjerulf), »Den Elsktes Nærhed» (Goethe), »Paa Fjellet» (Kr. Janson), »Aftnen är stille» (Björnson), »De var roser i dale» (Chr. Winter).

Det kunde ej ha skadat om förläggaren hade på detta häfte utsatt priset äfven för de föregående banden, eller för samlingen i sin helhet, om den nu är komplett.

Kompositören till »Spanska danser», som anmäldes i förra numret, heter N. Th. Kjellander, icke D. R., såsom förnamnens initialer oriktigt uppgåfvos.

(Insändt.)

Hemställes vördsammast om icke insändaren af Gloria-melodien i n:o 18 af Sv. Musik-Tidning ville hafva godheten äfven meddela densamma harmoniserad dels för offentligt bruk i kyrkan, ifall någon prest skulle vara hågad att sjunga den melodiska satsen med orgel-accompagnement vid allmän gudstjenst, och dels för enskildas nöje, hvilka äro intresserade af antik kyrkomusik. Kunde med detsamma tillämpas hr A. L:s förslag om d-durs slut-accord för vinnande af dominantinledning till »Allena Gud» i g-dur, så vore det kärt; likaså om källskriftens lilla septima kunde bibehållas såsom inledningston till sluttonen. Slutet kunde sålunda möjligen blifva frygiskt — allt äkta antikt och gammal — nationelt. Detta förlagsvis hemstäldt af en

kyrkomusikvän.

Obs. *Med detta nummer sändas till våra gamla direkta prenumeranter i Stockholm qvitterade räkningar, hvilka mot betalning torde behållas af dem, som ämna fortsätta prenumerera, men återlemnas jämte det förut sända första numret af dem, som vilja sluta. Man torde ej stöta sig på denna åtgärd, som är på en gång begvämast för prenumeranterna och oundgänglig för oss, som i tid måste kunna beräkna årsupplagans storlek.*

Direkta landsortsprenumeranter torde likaledes inom Januari månad till vår expedition, Huss & Beers musikhandel, insända betalning eller, om de ämna sluta, godhetsfullt tillkännagifva detta genom att med uppgifvei namn återsända de bekomna numren.

Postprenumeranter böra ej samtidigt anmäla sina namn hos oss, för att ej få dubbla exemplar.

Bokhandlare anmodas att ofördröjligen insända reqvisitioner på exemplar i fast räkning.

Redaktionen.

Från Scenen och Konsertsalen.

Härmed börja vi en redogörelse öfver musikpjeserna på Stockholmsteatrarnas spellistor samt öfver konserter härstädes från och med början af detta år och komma att vidare fortsätta densamma i hvart eller hvart annat nummer, så att Svensk Musiktidning kan meddela en fullständig förteckning öfver under året gifna musikpjeser, deri inbegripna vaudeviller och sångspel samt större dramatiska verk med musik, men ej komedier med kupletter. Framför pjesen utsättes kompositörens namn, åtminstone första gången denna förekommer på spellistan, hvarjemte premièren och antalet gånger pjesen uppförts å angifna teatern antydes med en siffra efterst. Innehafvarne af hufvudrolerna skola äfven vid premiérer, personalförändringar eller dubbleringar omnämnas inom parentes.

		Jan.	
Dram. Teatern.		1.	Méhul: Målaren och Modellerna, Adam: Nürnbergerdockan.
Stora	»	2.	Bizet: Carmen.
»	»	3, 6, 10.	Wermländningarne.
»	»	4, 11.	Mozart: Trollflöjten (Tamino—Hr Lundmark).
»	»	5, 9.	Gounod: Romeo och Julia (Ödman, Frk Grabow).
»	»	6.	Auber: Muraren, — Tillfälle gör tjufven (e. m.).
»	»	7.	Hallström: Den Bergtagna.
Nya	»	1, 9.	Som ni behagar, musik af R. Henneberg.
»	»	2, 5.	Offenbach: Madame Favart (Fru Östberg).
»	»	3, 8, 10.	Suppé:
»	»	4.	Millöcker: Tiggarstudenten (57).
Nya Teatern		7.	Offenbach: Fortunios visa.
Södra	»	1.	Hervé: Lilla Helgonet.
Matiné (Berns-S.)		4.	Rich. Hennebergs, vokal- och instrumental.

I »Romeo och Julia» hafva hr Ödman och frök. Grabow i hufvudrolerna skördat välförtjent bifall. De vanliga julpjeserna: »Wermländningarne» och »Tillfälle gör tjufven» hafva fyllt de öfre raderna med en belåten och glad publik. Dessa enkla folkpjeser med sin musik af vackra folkmelodier och gamla bekanta toner kunna för öfrigt bereda nöje för en hvar, som öfverser med det föråldrade och alltför naiva som här och der förekommer. Detta är i alla fall att föredraga framför det slippriga. Den gamla vaudevillen »Tillfälle gör tjufven», författad af C. J. Hallman, med musik af åtskilliga kompositörer, gafs första gången d. 8 april 1783 på Ulriksdals slott inför den kungliga familjen. Pelles rol, älskarens, utfördes då af Mauritz Armfelt, Bellman utförde Marktschrejerns parti, som är författadt af honom; de spelande voro för öfrigt hoffolk.

Aubers »Muraren», som återupptagits, förfelar ej heller nu sin verkan att roa med sin qvicka och vackra musik. Af de spelande taga fröken Vendela Andersson och fru W. Strandberg priset genom deras förträffliga utförande af den kostliga grälduetten. Fröken Karlsohn sjunger Irmas parti vackert och vårdadt och äfven fröken Laurin hör man med nöje i Zobeides parti. Herr Janzon är som vanligt en förträfflig smed, och duetten mellan Baptist och Roger, muraren, gafs berömvärdt af honom och herr Sellman. För öfriga operor hinna vi nu ej redogöra.

Direktör Rich. Hennebergs matiné, uppskjuten från annandag jul, gafs d. 4 Jan. inför en publik alltför fåtalig mot hvad man kunnat vänta. Om å ena sidan programmet kanske ej föreföll lockande såsom endast innefattande kompositioner af konsertgifvaren, så borde å andra sidan ett sådant program väcka intresse att få göra bekantskap med förmågan hos en så mångsidig tonsättare, till hvilken vår musikpublik kan känna sig stå i en viss förbindelse för den nitiska verksamhet han utöfvat såsom komponist och musikdirigent sedan sin hitkomst. Den publik, som besökte matinén var lika förvånad öfver hr Hennebergs mångsidiga talang såsom komponist, som tillfredsställd med konsertens nummer. Marcia funebre och Scherzo ur Ess-dur-qvintetten vora särdeles vackra saker och utfördes oklanderligt. Pianostämman sköttes smakfullt af konsertgifvaren, som äfven mästerligt ackompagnerade sångnummerna. I den ståtliga arian ur »Drottningens Vallfart» glänste fru Östberg med fulländadt föredrag, med brillant koloratur. Fröken Anna Petersson sjöng med den värme och smak, som utmärker hennes okonstlade föredrag, några täcka sånger, och ett par duetter utfördes jemnt och musikaliskt af fröken S. Johnson och V.

Castegren. Tre Bellmansmelodier, behandlade för stråkorkester, ådrogo sig med rätta välförtjent bifall. Den andra i ordningen, »Movits helt allena», var ganska intressant varierad, och synnerligt anslog en pizzicatovariation för hela orkestern genom sin originelt burleska natur. En vacker afslutning af detta nummer var den täcka »Fjäriln vingad syns på Haga» med sin enkla sättning. Konserten afslutades med romans och kör ur »Som ni behagar», liksom arian ackompagnerad af orkester. *H.*

Från in- och utlandet.

Direktör A. Willman har, sedan vi i förra numret af denna tidning meddelade hans biografi, blifvit utnämd till riddare af Dannebrogen.

Operan. Herr Ernst Wallmark lär i dagarna ha afslutat öfversättningen af texten till Victor Massés opera, »Paul et Virginie.» Herr Ödman lär komma att spela Paul och fröken Grabow Virginie.

Beethovens storslagne 9:de symfoni är under inöfning på stora teatern för att, såsom meningen lär vara, utföras på nästa symfonikonsert.

Nya teatern inöfvar nu Suppés »Afrikaresan». Fru Östberg skall innehafva hufvudrolen, Titania den rika arftagerskan. Pjesen är afsedd att gifvas i midten af januari.

Ett nytt musiksällskap för blandad körsång lär i dessa dagar bildas härstädes. Åtskilliga bekanta musikaliska namn läsas på inbjudningslistan. Kapellmästaren A. Hallén skall warda sällskapets sånganförare, och kören kommer att utgöras till större delen af den kör, som under hr Halléns ledning för någon tid sedan lät höra sig med framgång i Musikaliska akademien. Om några andra personer önska varda medlemmar af denna kör, hafva de att anmäla sig hos hr Hallén Drottninggatan 86.

Till kantor i Storkyrkan utsågs vid den 8:de d:s hållen kyrkostämma med församlingen tjenstförrättande kantorn J. Lindegren.

Hr L., som innehade första rummet å förslaget, erhöll 1,009 röster. De i andra och tredje rummen uppförde: kantorn i hofförsamlingen C. J. Berg och t. f. organisten i Johannis A. M. Gustafsson erhöllo, den förre 163 och den senare 50 röster.

A. T. Lethin, den afvikne kantorn i Katarina församling, har nu skilts från denna befattning, som blifvit anslagen ledig.

Jenny Linds stipendium är nu ledigt och sökes hos Musikaliska akademien före den 1 nästa februari. De sökande (svenskfödda, ogifta män och qvinnor) skola vara mellan 20 och 30 år gamla.

Teresina Tua, anlände till Köpenhamn nyårsdagen och begaf sig derifrån till Göteborg och Karlstad, der den första konserten i Sverige denna gång gafs inför en entusiastisk publik Trettondagen. Hon styrde sedan kosan till Norge, der den 8:de konsert egde rum för fullt hus och med stort bifall. Vid konserten medverkade fröken Karin Pyk från Göteborg, hvilken eröfrade publiken med sin vackra röst och sitt smakfulla föredrag. Enligt Kristiania-Dagbladet konserterade hon sedan i några norska städer och Göteborg men återvände på begäran för att gifva en folkkonsert. Med denna som egde rum söndagen den 12:te d:s i exercishuset tog hon afsked af Kristiania, helsad vid hemfärden af en hurrande folkskara af mest studenter. Hon lär sedan konsertera i Uddevalla och Göteborg samt andra svenska städer på sin väg till Stockholm.

Köpenhamn. Under repetition å »Mefistofeles» inträffade i fredags förmiddag ett missöde af rätt allvarsam beskaffenhet. Då en i pjesen förekommande flygmaskin skulle gå upp, befunno sig på den samma skådespelaren Jerndorff och förmannen för maskinpersonalen Overbye, den senare i stället för hr Lange, som på grund af sjukdom hindrats från att deltaga i repetitionen. Flygmaskinen gick emellertid hastigt till väders, hvarvid möjligen under inflytande af någon derigenom framkallad nervositet de på maskinen placerade personerna förlorade jemnvigten och från en betydlig höjd störtade ned på scengolfvet. Begge förlorade medvetandet, men återkallades dock snart till sans. Hr Jerndorff tycktes, efter hvad den tillfälliga undersökningen utvisade, hafva sluppit undan temligen väl, men som han erhållit någon kontusion i den ena skuldran, måste han på några dagar hålla sig från teatern. Af detta skäl blef på aftonen uppförandet af »Hvor man kieder sig» ersatt med »Rosa og Rosita» och »Livjægerne». Overbye skadades deremot mera, i det några refben, såsom man antog, blifvit knäckta, hvarför han måste föras till sjukhuset. I följd af denna olyckshändelse har det bestämda första uppförandet af »Mefistofeles» måst ytterligare uppskjutas. K. teaterns chef telegraferade i lördags till k. teaterdirektionen i Stockholm samt till hr Ödmann med begäran om att denne måtte ögonblickligen komma till Köpenhamn för att uppträda i »Mefistofeles», så vida den uppgjorda repertoiren i Stockholm någorlunda tillät det. Hr Willman kunde imellertid — af flera orsaker, som lätt låta tänka sig — ej gifva sitt bifall till denna begäran.

Fröken Louise Pyk, den utmärkta svenska sångerskan, firade den 13 sistl. dec. i Newyork sitt bröllop med hr William Newson, en högre jernvägstjensteman, enligt Öresunds-Postens uppgift.

Paris. Christine Nilsson anlände sistl. 28 Dec. till Paris och kommer att under sin några månader blifvande vistelse derstädes bo i Hôtel Continental. Hennes besök i den franska hufvudstaden gäller dels anskaffande af möbler och husgeråd till det nya hotell som hon nyligen köpt sig i London, dels ämnar hon förbereda sig till ett offentligt uppträdande i Paris i vår på en stor konsert i Trocadero-salen. Hon skall dervid sjunga en af Gounod för henne särskildt komponerad aria. Parispubliken motser denna konsert med spänd väntan, och det välgörande ändamål, för hvilket den samma anordnas, skall helt visst af konserten gynnas med en högst betydlig inkomst.

London. Jenny Lind undervisar ännu i sång på College of Music i London. Hon är den punktligaste af alla lärarne och förlänger gerna timmen ett godt stycke öfver tiden.

Berlin. Från Berlin skrifves till Dag:s Nyh.: Den förut bebådade matinén till firandet af fru Artôt-Padillas 25-års artist-jubileum egde rum i Stora operans i Berlin konsertsal. Matinén, som bevistades af kejsaren och kronprinsessan med döttrar, var en fullständig triumf för fru Artôt, och det entusiastiska bifallet visade tydligen, att Berlin ännu har sin forna gunstling i godt minne. Sjelf sjöng hon flera nummer med en röst så klar och välljudande, att man hade svårt att höra, att 25 år förflutit, sedan hon första gången uppträdde. Hon biträddes af flere bland Stora operans artister; dessutom sjöngo alla hennes elever flera körer, och några af dem äfven solonummer. Bland dessa var fröken Sigrid Arnoldson som sedan ett år studerar för fru Artôt. Hon sjöng en aria ur »Barberaren i Sevilla» på ett sätt som förskaffade henne väl förtjent och stormande bifall. Den unga sångerskan har under sina studier för fru Artôt gjort mycket stóra framsteg och afslutar sin kurs om några månader för att debutera i Wien. Hon är nemligen engagerad för en två månaders turné i Österrike med hr Padilla, fröken Alma Fohström med flera framstående artister. Berlinkritiken sparar icke på beröm åt den unga, lofvande svenska sångerskan.

Rättelser.

I N:o 1 sid. 2 sp. 2 r. 2 *står:* sin, *läs:* sitt. — Sid. 3 sp. 1 r. 26 uppifr. *står:* obeskriflig, *läs:* obeskrifligt, r. 36 *står:* vore, *läs:* voro, r. 18 nedifr. *står:* Kind. *läs:* Kind: sp. 2 r. 13 uppifr. *står:* kammarmusik, *läs:* kammarmusiksoaré, sp. 3 r. 16 nedifr. *står:* trät, *läs:* träet, sid. 4 sp. 1 rr. 27 o. flerst. *står:* trä och träts, *läs:* träd, trädets. sp. 3 r. 6 uppifr. *står:* ett, *läs:* att. Sid. 5 sp. 3 r. 1 nedifr. *står:* Josephsson, *läs:* Josephson. Sid. 7 sp. 1 r. 31 uppifr. *står:* trollflöjten, *läs:* Trollflöjten.

INNEHÅLL: Cherubini med porträtt. Af H. — Konservatism eller liberalism? — Beethovens 9:de Symfoni. — Ett ord om offenbachiaden. — Följetong: Beethovens ende lärjunge. (forts.) — Gloria. — Musikpressen. — (Insändt). — Obs. — från Scenen och Konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Rättelser. — Annonser.

Svensk Musiktidning 1885

utgifves efter samma plan som förut, försedd med **porträtter, not-illustrationer** och **musikpremie** af **värdefull, lätt utförbar** pianomusik. Pris **6 kr.** för hel årgång (20 nummer), **4 kr.** för half, **30 öre** pr lösnummer. Premien tillfaller blott helårsprenumeranter. Prenumeration sker i Stockholm å tidningens expedition: Huss & Beers musikhandel, **hvarifrån den hemsändes,** hos öfriga hrr musik- och bokhandlare eller å de större tidningskontoren; för landsorten **hälst å posten** eller i bokhandeln. Annonspriset är **20 öre** petitraden; betydlig rabatt lemnas för stående annons i flere nummer.

Frans J. Huss.
Redaktör och utgifvare.

☛ ***Presentkort*** å tidningen finnas att tillgå.

☛ **SVENSK MUSIKTIDNING** 1884 i elegant band jemte musikpremie säljes till 8 kr. i Huss & Beers Musikhandel, der äfven ***lösa permar*** få köpas till 2 kronor.

I Huss & Beers Musikhandel,

Gustaf Adolfs torg N:o 8,

inom kort utkommer:

PORTRÄTTBYSTER

i elfenbenmassa eller gips af

Bach, ***Beethoven,*** *Chopin, Gluck, Haydn, Händel, Liszt, Mendelssohn, Meyerbeer,* ***Mozart,*** *Schubert, Schumann, Wagner och von Weber.*

Flere storlekar från Kr. 5: 50—50.

Consoler à Kr. 2: 25, **Socklar** à 2 & 3: 50.

Eleganta, välgjorda och billiga

Notskåp,

à Kr. 55—120.

Nothyllor,

à Kr. 25 och 40

och

Notställare

(enkla och dubbla).

Ordres från landsorten expedieras pr omgående.

Isabella Beckman

(élève af prof. St. Yves Bax i Paris)
meddelar undervisning i **Sång.**
Anmälningstid dagl. kl. 10—12.
35 Sibyllegatan, 2 tr.

Signe Hebbe gifver fortfarande lektioner i **sång** samt ämnar derjemte från och med första Februari bilda en ny kurs i **plastik** och **rolers instudering.** De som önska deltaga i nämnde kurs behagade anmäla sig under loppet af innevarande månad kl. mellan 12 och 1.
Stockholm i Januari 1885.
Sturegatan N:o 24.

Fritz Arlberg,

Sånglärare.

Hovedvagtsgade 8. Köpenhamn K.

I dag har utkommit på **Huss & Beers** förlag hos alla hrr Musik- och Bokhandlare:

LUDVIG NORMAN:

4 Pianostycken

op. 56.

Pris 1 kr. 50 öre.

IVAR HALLSTRÖM:

»Skall hon väl komma?»

(»ob sie wohl kommen wird?»)

Dikt af M. G. Saphir, komp. för Basröst med piano.

Pris 1 krona.

"MITT RIKE!"

(»Mein Königreich!»)

Dikt af *Carmen Sylva,*

komp. för låg röst med piano.

Pris 75 öre.

Emil Sjögren:

6 Novelletter

för Piano,

op. 14.

2 Häften à 2 kronor.

PÅ VANDRING,

6 Fantasistycken

för piano,

op. 15.

2 Häften à 2 kronor.

CLAIRE:

"Rappelle-toi!"

Polka de Salon

pour piano.

1 krona.

JOHAN STRAUSS:

"På månbelyst lagun",

vals för piano.

1 krona.

STOCKHOLM, TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET, 1885.